

Paul Davies AS
Cadeirydd: Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig

17 Mehefin 2022

Annwyl Paul,

Diolch am eich llythyr dyddiedig 9 Mehefin ar ran Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig.

Hoffwn fanteisio ar y cyfle hwn i roi sylw i'ch pwyntiau yn eu tro.

O fewn dyddiau i gyhoeddi'r cau, roedd fy swyddogion wedi sefydlu tasglu i gefnogi gweithwyr Orthios a oedd wedi colli eu swyddi. Roedd y grŵp yn cynnwys cynrychiolwyr asiantaethau allweddol gan gynnwys Awdurdod Lleol Ynys Môn, yr Adran Gwaith a Phensiynau (DWP), Cyngor ar Bopeth (CAB), Môn CF, Busnes Cymru, Gyrfa Cymru a Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru.

Roedd eu gweithredu ar unwaith, dan arweiniad Môn CF a CAB, yn cynnwys trefnu ffair swyddi a fynychwyd gan dros 70 o gyn-weithwyr. Daeth nifer o asiantaethau i'r digwyddiad ac roeddent yn gallu cynnig cyngor a chefnogaeth. Yn ogystal, ar y diwrnod cynigiwyd talebau banc bwyd.

Roedd nifer o fusnesau lleol hefyd yn bresennol, ac mae'n bleser gennyf eich hysbysu bod nifer o gyn-weithwyr wedi sicrhau gwaith newydd ar y diwrnod. Ymhlith y busnesau a gynigiodd waith mae Llongau Gwynedd (Logisteg), Kempston Electricals (gweithgynhyrchu), Mona Dairy a 2 Sisters (Bwyd) a Williams a Goodwin (Asiantau Eiddo). At hynny, mae'n bleser gennyf hefyd roi gwybod i chi bod Voscap, gweinyddwyr y safle a'r adeiladau, wedi ail-gyflogi 8 o gyn-staff Orthios i gynnal y safle yn ystod y broses.

Gan gefnogi'r gweithwyr, creodd Môn CF dudalen Facebook a grŵp WhatsApp i gyfathrebu a rhannu y cymorth sydd ar gael. Roedd hyn yn cynnwys taflen wybodaeth ddwyieithog a grëwyd gan y Tasglu yn tynnu sylw at fanylion cyswllt yr asiantaethau allweddol a'r cymorth y maent yn ei ddarparu. Unwaith eto, crëwyd hyn o fewn ychydig ddyddiau.

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Vaughan.Gething@llyw.cymru
Correspondence.Vaughan.Gething@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Ar ôl sicrhau gwaith, mae unigolion wedi gofyn am gymorth ychwanegol ac mae'r Adran Gwaith a Phensiynau wedi gallu helpu drwy dalu costau teithio i hawlwy. Rwyf hefyd wedi cael gwybod i geisiadau y rhai a wnaeth gais am gymorth drwy raglen ReAct Llywodraeth Cymru wedi'u cymeradwyo o fewn ychydig ddyddiau, gan eu galluogi i ddechrau hyfforddiant ar unwaith. Rydym hefyd wedi gallu defnyddio'r rhaglen ReAct i fonitro'r cyrsiau hyfforddi ar gyfer y rhai sydd eto i sicrhau gwaith newydd sydd wedi mynychu neu'n bwriadu gwneud hynny. O'r wybodaeth sydd gennym, mae ystod eang o hyfforddiant wedi'i gynnal. Fel y byddai rhywun yn rhagweld, mae llawer iawn o'r hyfforddiant yn berthnasol i broffesiynau'r sector, ond rydym hefyd yn ymwybodol o unigolion a allai fod yn chwilio am heriau newydd ac sydd wedi cofrestru ar gwrs hyfforddi sy'n berthnasol i'w dyheadau.

Er bod y tasglu'n cydnabod nad yw'n bosibl olrhain yr holl gyn-weithwyr, maent wedi bod yn defnyddio'r sianeli cyfryngau cymdeithasol unwaith eto mewn ymgais i estyn allan at yr unigolion hyn.

Roedd yr effaith ar y gadwyn gyflenwi hefyd yn bryder i'r tasglu. Drwy sianeli cyfathrebu Busnes Cymru, rydym wedi estyn allan at unrhyw fusnes posibl a allai fod wedi cael ei effeithio, gan gyfeirio at y gweinyddwyr yn ogystal â chasglu unrhyw ymholiadau mwy cyffredinol am gymorth.

Mae'r ddau weinyddwr bellach wedi cyflwyno eu cynigion priodol gyda Thŷ'r Cwmnïau ac wedi nodi y byddant yn ceisio realeiddio eiddo ac asedau er mwyn dosbarthu i gredydwyr yn ôl eu safle mewn unrhyw hierarchaeth daliadau. Ar hyn o bryd, nid yw'n glir a fydd unrhyw fusnesau yng Nghymru ar y rhestr credydwyr yn derbyn unrhyw daliad.

Ers i'r cyhoeddiad gael ei wneud, mae swyddogion wedi bod yn parhau i drafod gyda'r gweinyddwyr ynglŷn â dyfodol y safle, lle bu cryn ddiddordeb. Mae'r gweinyddwyr wedi derbyn tua 65 o ymholiadau, gyda 15-18 o gwmnïau yn ymweld â'r safle ar draws dau ddiwrnod agored a drefnwyd ym mis Mai. Mae gweinyddwyr yn rhagweld y bydd hyn yn arwain at gyflwyno 8-10 o geisiadau difrifol. Pan fydd swyddogion wedi derbyn ymholiadau uniongyrchol gan bartïon â diddordeb, maent wedi eu cyfeirio at y gweinyddwyr.

Y dyddiad cau ar gyfer ceisiadau oedd 17 Mehefin ac nid ydym yn disgwyl diweddariad pellach gan y gweinyddwyr tan 30 Mehefin, gan ganiatáu iddynt adolygu'r ceisiadau a dderbyniwyd. Os a phan fydd cynigydd a ffeirir yn dod i'r amlwg neu'n cael cyfnod o neilltuo i gwblhau bargaen, bydd swyddogion yn hapus i drafod eu cynigion yn fanwl a chefnogi opsiynau.

Ni fydd unrhyw drafodaethau manwl ar gymorth yn cael eu cynnal gyda phartïon â diddordeb cyn i'r cynigydd a ffeirir ddod i'r amlwg er mwyn osgoi unrhyw bosibilrwydd y byddai hyn ond yn chwyddo'r ceisiadau sy'n cystadlu am y safle ac yn cynyddu unrhyw gais ariannol gan Lywodraeth Cymru yn ddiangen.

Yn ystod cyfarfod diwethaf grŵp y Tasglu (7 Mehefin), cynigiodd swyddogion Llywodraeth Cymru y dylid datblygu dogfen ganllaw ar gyfer yr ymgeisydd llwyddiannus, gan gynnwys manylion asiantaethau allweddol a'r gymorth y maent yn ei gynnig. Er ei fod yn cydnabod nad oes rheidrwydd ar yr ymgeisydd llwyddiannus i ymgysylltu ag unrhyw asiantaethau, teimlwyd y byddai hyn yn ffordd dda o agor deialog.

Ar faterion eraill, mae 8-9 tunnell o blastig gwastraff ar y safle o hyd sy'n risg posibl ac mae Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) yn monitro'r deunydd o ran sefydlogrwydd a thymheredd yn rheolaidd. Mae CNC wedi dweud wrth y Gweinyddwyr bod angen dileu'r gwastraff erbyn diwedd mis Tachwedd, a allai fod yn broblem os nad yw'r broses werthu wedi'i chwblhau erbyn hynny gan mai'r Gweinyddwyr fyddai'n ysgwyddo'r costau. Mae deialog rhwng y

Gweinyddwyr a CNC yn parhau ar y mater hwn ac yn y cyfamser mae fy swyddogion wedi cynnig cyflwyno cwmnïau cadwyn gyflenwi lleol a allai helpu i'w symud / gwaredu.

Byddaf yn parhau i roi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r aelodau am y datblygiadau, gan fy mod yn gwerthfawrogi arwyddocâd y safle i Ynys Môn a rhanbarth ehangach Gogledd Cymru.

Yn gywir,

A handwritten signature in black ink that reads "Vaughan Gething". The signature is written in a cursive, flowing style.

Vaughan Gething AS/MS

Gweinidog yr Economi
Minister for Economy